

قابلیت های اساسی

آموزش
دری

Ketabton.com

صنف دوم

بسم الله الرحمن الرحيم

پشگفتار:

این کتاب که فعلاً در دسترس شما قرار دارد از جمله یکی از کتابهای رهنمای معلم در بخش مضامین دری، پشتو و ریاضیات میباشد. این سلسله کتابها توسط یک گروپی از دانشمندان مجرب تعلیم و تربیه افغان در سال ۱۹۹۹ انکشاف یافته که هدف آن کمک به معلمین در مورد دانستن قابلیتهای اساسی آموزش که باید در صنوف ابتدائی مکاتب مدنظر گرفته شود میباشد. در انکشاف این مواد از منابع مختلف، به شمول کتابهای فعلی که در مکاتب ابتدائیه تدریس میشود، کار گرفته شده است.

کتابهای تقویه لسان به شکل ذیل ترتیب و تنظیم گردیده اند:

- در مجموع شش کتاب رهنما برای صنوف اول الی ششم در مضامین پښتو، دری و ریاضی وجود دارد.
- هرکتاب مشتمل بر یک لست از قابلیتهای اساسی آموزش برای صنف مربوط آن میباشد، که این لست معلم را در دانستن اینکه کدام قابلیتها را باید تدریس کند کمک مینماید:
- برای صنف اول این قابلیتها شامل آماده گی برای خواندن، مهارت‌های درک مفاهیم، مهارت‌های نوشتن و اصطلاحات شفاعی میباشد.
- برای صنوف دوم تا ششم این قابلیتها شامل شنیدن و خواندن لغات و درک مفاهیم، ساختار های گرامری، املاء و انشاء میباشد.

- برای صنوف پنجم و ششم مهارت‌های مطالعه نمودن هم علاوه شده است.

هر یک از قابلیت‌های ذکر شده در لست به مهارت‌های خاص لسانی تقسیم شده است که جواب گوی انکشاف اطفال در سویه‌های مختلف بوده، و معلم را در قسمت دانستن ضرورت تدریس مهارت‌های خاص لسانی صنوف مختلف کمک مینماید.

هر کتاب حاوی مثالهای انکشاف مهارت‌های لسان میباشد که آنها باید در صنوف مشخص تدریس شوند.

- برای صنف اول مثالها ساده بوده و در بر گیرنده حروف، کلمات، جملات ساده و متن‌های کوتاه میباشد.

- برای صنوف ۲ - ۶ این مثالها طور ذیل ترتیب و تنظیم گردیده است:

خواندن و درک مفاهیم : خواندن متن‌های کوتاه با سوالات جهت درک مفاهیم و امتحان نمودن مهارت‌های خواندن و شنیدن.

ساختار گرامری: مشتمل بر تمریناتی است که باید در صنف مربوط آن تدریس گردد.

املا' : مثالهای از قوانین و مقررات خاص املا' را در بر داشته به شکلی که این مثالها به تدریج مشکل‌تر و یا مغلق تر میگردند.

انشا' : حاوی مثالهای تمرینات نوشتن و انشا' بوده به شکلی

که این مثالها به تدریج مشکل‌تر و یا مغلق‌تر می‌گردند.

این مثالها معلمین را به طور ذیل کمک می‌کنند:

- این امر را یقینی می‌سازد که همه معلمین مهارت مربوطه را یکسان بدانند.

- معلمین مثالها را جهت امتحان نمودن این امر که آیا اطفال مهارت‌های مربوطه را درست دانسته‌اند و یا نه استعمال کرده می‌توانند.

- معلمین می‌توانند با استفاده از این مثالها، تمرین‌های اضافی را برای اطفال تهیه کنند.

این کتابها نه تنها برای معلمین مفید بوده بلکه مریان معلمین نیز می‌توانند از این کتابها استفاده نمایند. بطور مثال، آنها می‌توانند از این کتابها جهت معرفی قابلیت‌های اساسی آموزش لسان، تدریس محتویات مضامین و آموزش برای معلمین جهت انکشاف و تهیه مواد کم مصرف درسی استفاده کنند.

نظرات کننده گان تعلیمی می‌توانند از مثالهای متذکره در این کتابها جهت امتحان نمودن این امر که آیا اطفال قابلیتهای انکشاف لسان را فرا گرفته‌اند و یا نه استفاده کنند. همه اشخاصیکه در انکشاف این مواد سهم داشته‌اند امید وارند که آموزگاران افغان این بهبود را نذر مورد کار شان با اطفال مفید بیابند.

موسسات ذیل در تهیه و ترتیب این کتب سهم داشته اند:

OI/ HEP	Ockenden International/	
	Hangu Education Program	پروگرام تعلیم و تربیه هنگو
UNCHS/ Habitat	United Nation Center for Afghanistan	هیئتات
IRC	International Rescue Committee	کمیته بین المللی نجات
SCA	Swedish Committee for Afghanistan	کمیته سویدن برای افغانستان
SAB	Solidarite Afghanistan Belgium	همبستگی بلژیم با افغانستان
GTZ-BEFARE	Basic Education for Afghan Refugees	اداره کمکهای تخصصی آلمان تعلیمات اساسی برای مهاجران افغانستان
AIL	Afghan Institute of Learning	انستیتوت آموزشی افغان
CARE	Cooperative Assistance Relief Everywhere	پاملرن
PSD	Partners for Social Development	همکاران ترقی اجتماعی (همتا)
SCF-US	Save the Children Federation - US	دفتر حمایه اطفال
	Afghan Teachers and Schools Union in Quetta	اتحادیه معلمان و مکاتب افغان در شهر کویت
NAC	Norwegian Afghanistan Committee	کمیته ناروی برای افغانستان
ECAR	Education Committee for Afghan Refugees	کمیته تعلیم و تربیه برای مهاجرین افغان
AMNA	Creation of the Pilot Schools in Afghanistan	ایجاد مکاتب نمونه در افغانستان (امنا)
HCI	Human Concern International	موسسه بین المللی کمک های بشری
ISRA	Islamic Relief Agency	موسسه خیریه اسلامی اسرا
ASC	Afghanistan Study Center	مرکز مطالعات افغانستان
CCA	Cooperation Center for Afghanistan	متا
Unicef	United Nation Children Fund	يونیسف

قابلیت های اساسی زبان دری صنف دوم

مهارت های خواندن و شنیدن :
طفل قادر خواهد بود که :

- آواز های کلمات کوتاه و طویل تشخیص داده شود.

لغات :

طفل قادر خواهد بود که :

- کلمات را در یک متن تشخیص داده و بخواند.

- کلمات متراffد و متضاد را ارتباط بدهد.

- خانه خالی را با کلمات تکمیل کند.

درک مفاهیم :

طفل قادر خواهد بود که :

- علامه ها را جهت جواب دادن به سوال های کوتاه (بلی و نخیر) استعمال کند.

- به سوالات که توسط کی، کجا، چه وقت، چرا شروع شده اند جواب بدهد.

- مفهوم اساسی متن را تشخیص بدهد.

- تفصیلات را تشخیص بدهد.

ساختار گرامری :

طفل قادر خواهد بود که :

- ضمایر اشاره‌ی ملکی و شخصی را با درنظر داشت حالت مذکر و مونث در جملات

فرد و جمع استعمال کند.

- افعال ساده را در زمان ماضی و حال استفاده نماید.

- صفات را بکار ببرد.

- حروف اضافی را به کار ببرد.

املاً:

طفل قادر خواهد بود که :

- حروف و کلمات را به شکل درست بنویسد.

انشاً:

طفل قادر خواهد بود که :

- کلمات مناسب را جهت تکمیل نمودن جملات در یک پراگراف انتخاب کند.

- با دوباره ترتیب نمودن کلمات جملات با مفهوم بسازد.

صنف دوم

دری

خواندن و درگ مفاهیم:

بهار

بهار فصل اول سال است. این فصل سه ماه است. حمل، ثور، جوزا. در این فصل هوا معتدل و بارانی میباشد. باران جویها و چشمها را سیراب میسازد.

متن خوانده شده دریاره ؛

— یک فصل است .

— ماههای سال است.

— آب و هوا است .

فصل اول سال عبارت است از :

— تابستان

— خزان

— بهار

— زمستان

یکی از ماههای فصل بهار عبارت است از:

ثور —

میزان —

اسد —

قوس —

درختان شگوفه میکند باغها پر از گل میشود و بلبلان نغمه سرائی میکنند. پرنده ها برای خود آشیانه ساخته و تخمگذاری مینمایند.

درختان در فصل بهار :

شگوفه میکنند. —

میوه میکنند. —

خشک میشوند. —

پرنده ها در فصل بهار:

آشیانه میسازند. —

به کوهها پرواز میکنند. —

به دریا ها پرواز میکنند. —

در فصل بهار دهقانان به کشت و کار و نهالشانی شروع میکنند. در اکثر مناطق سرد سیر سال تعلیمی مکاتب نیز در همین فصل شروع میشود. معلمین و شاگردان با شوق زیاد به درس شروع میکنند. کوچیها از مناطق گرم سیر به مناطق سرد سیر کوچ میکنند.

دهقانها در فصل بهار:

— کشت و کار و نهالشانی میکنند.

— درو میکنند.

— از مناطق گرم سیر به مناطق سرد سیر کوچ میکنند.

کوچیها در فصل بهار:

— برای خود خانه میسازند.

— به مناطق سرد سیر میروند.

— به مناطق گرم سیر کوچ میکنند.

معماری

معماری یک پیشه خوب است . حضرت ابراهیم^(ع) با فرزند خود حضرت اسمعیل^(ع) به امر خداوند^(ج) کعبه شریفه را آباد کردند.

معمارها برای ما مسجد، مدرسه، خانه، دکان و غیره تعمیر ها را میسازند. قام آبادیها را که در اطراف خود میبینیم از برکت زحمت معماران است. معمار خوب در کار خود صادق و راستکار میباشد.

هر که کارش از برای حق بود
کار او پیوسته با رونق بود

لغتهاي ذيل را با معنا هاي مناسب آنها ارتباط دهيد:

معمار	مکتب
مدرسه	فیض
برکت	گلکار
صادق	پیشرفت
رونق	راستکار
:	:
	:

به هر سوال سه جواب داده شده است جواب درست را دریافت کنید:

این درس دربارهٔ چیست؟

معلم —

نجار —

معمار —

معمارها برای ما چی میسازند؟

دروازه —

خانه —

میز —

خانه کعبه را کی آباد کرد؟

حضرت ابراهیم (ع) —

حضرت نوح (ع) —

حضرت عیسی (ع) —

نجار

میکند با شوق او این کار را
میخرد ز آهنگر این افزار را
سازد او هم کوچ بازودار را
چوب های خانه و دیوار را
میکشد او زحمت بسیار را
گیرد اجرت پیسه بسیار را

بشنو از من قصه نجار را
اره دارد تیشه دارد رنده ها
میز و الماری و چوکیهای خوب
ساخت نجار با افزار کار
روز ها تا شام میباشد به کار
باشد هر کس احتیاج کار او

معنای لغتها را دریافت کرده و نشانی کنید:

زحمت : بیکاری رنج و کوشش وظیفه

کوچ : الماری میز چوبی بازو دار

افزار : خانه وسایل کار کتاب

رنده : آله تیزکننده آله رنگ کننده آله هموار کننده

برای هر سوال سه جواب داده شده است، دور صحیحترین جواب را حلقه کنید:

نجار از چوب چی میسازد؟

-- اره، تیشه

-- خانه، مکتب

-- چوکی، میز، الماری

نجار اره و تیشه را از کی میخرد؟

-- از معمار

-- از آهنگر

-- از خیاط

ابیات

هر کسی هست در زمانهٔ خویش
در پی جمع آب و دانهٔ خویش

دیده باشی پرند را که چسان
مهر ورزد به آشیانهٔ خویش

هر چه پیدا کنند مورچه گان
میکشندش بسوی لانهٔ خویش

ما هم از ته جان و دل کوشیم
پی بهبود وضع خانهٔ خویش

گاه و بیگاه هر کجا باشیم
میسراییم این ترانهٔ خویش

دوست داریم همچو جان عزیز
ملک زیبای جاودانهٔ خویش

صحیحترین معنای لغات زیر را دریافت کنید!

مهر :

--- آزادی

--- خوشی

--- محبت

لانه :

--- مکتب

--- خانه

--- مسجد

وضع :

--- حالت

--- بدی

--- آرامی

: بهبود

--- خرابی

--- وطن

--- خوبتر

جاویدانه :

--- انسان

--- همیشه

--- طبیعت

میسراییم:

آواز میخوانیم.

کار میکنیم.

تفریح میکنیم.

گاه و بیگاه:

وخت و ناوخت

هر روز

یک روز بعد

کتاب میگوید

دانا و خوش بیانم	من یار مهربانم
با آنکه بی زیانم	دارم سخن فراوان
من یار پند دانم	پندت دهم فراوان
با سود و بی زبانم	من دوست هنرمندم
از من مباش غافل	
من یار مهربانم	

زیر معنا های لغتهای صحیح خط بکشید!

فراؤان:	بسیار	کم
پند:	بیتوجهی	نصیحت
سود:	فایده	نقص
زیان:	ضرر	مفاد
خوش بیان:	خوش اخلاق	خوش صحبت
هنر مند:	صاحب هنر	تیز زیان
غافل:	بیخبر	خواب آلود
данا:	هوشیار	بیعقل

این درس در بارهٔ چیست؟

نظافت _____
 کتاب _____
 کتابچه _____

کی یار مهربان است؟

خانه _____
 مکتب _____
 کتاب _____

مسابقهٔ بزکشی

بزکشی یکی از بازیهای قدیمیست، که در مناطق شمال افغانستان رواج دارد. به صورت عموم مردم این منطقه اسپ سوار اند و در مسابقات بزکشی بسیار علاقمندی دارند. اجرای این بازی طوری میباشد که اسپ سواران در میدان بازی بزکشی جمع میشوند و بز را از دایره حلال برミدارند. در همین وقت هر یک از اسپ سواران میخواهد بز را از دست اسپ سوار اولی که بز را گرفته بگیرند، ولی کسیکه بز را گرفت و موفق شد که دوباره آن را به دایره حلال برساند قهرمان و برنده بازی است.

در زیر معنا های صحیح لغتهای ذکر شده خط بکشید!

ماهر:	گرفتن	دیدن	توانا	
دایره هلال:	جای گذاشتن بز	میدان	اسپ سوار	
موفق:	مشروط	کامیاب	ناکام	
علاقمند:	خوشحال	دلچسب	بی توجه	

_____ بزکشی در کجا رواج دارد؟

_____ در شرق افغانستان.

_____ در جنوب افغانستان.

_____ در شمال افغانستان.

اسپ سواران در کجا بازی میکنند؟

در میدان بزکشی _____

در میدان والیبال _____

در چمن _____

بز را در کجا میگذارند؟

در کنار میدان _____

در دروازه میدان _____

در دایره حلال _____

همسایه

در اطراف خانه ما همسایه های زیادی زنده گی دارند. ما همه با یکدیگر رفتار نیک داریم و با محبت زنده گی میکنیم. که سبب دوستی و اتفاق در میان ما شده است. نام دختر همسایه طرف راست ما پروانه است. من و پروانه هر روز یکجا مکتب میرویم و در یک صنف هستیم و باهم یکجا درس میخوانیم. معلم ما، ما را دوست دارد، چرا که ما همیشه با هم صمیمی هستیم.

پدر پروانه مسافر است. برادرم همیشه در آوردن سودای بازار و آب از نل باخانواده^۱ آنها کمک میکند.

ستون «الف» را به دقت خوانده و معنای هر کلمه را از ستون «ب» پیدا کرده مقابله آن بنویسید!

ب همبستگی خوب گردآگرد مهربانی دوستی	الف صمیمی: اطراف: نیک: محبت: اتفاق:

این درس در بارهٔ :

_____ همسایهٔ خوب و رفتار نیک است.

_____ مکتب و معلم است.

_____ اتفاق و همکاری است.

_____ آب و هوا است.

رفتار نیک و با محبت زندهٔ گی کردن سبب:

_____ صلح میشود.

_____ اتفاق و دوستی میشود.

_____ جدایی میگردد.

لطیفه

یک مریض پیش داکتر رفت و برایش گفت: شکم من درد میکند.
داکتر پرسید! چی خورده ای؟ مریض گفت: نان سوخته خورده ام. داکتر به مریض
گفت: برو، اول چشمهای خود را تداوی کن.

معنای صحیح لغتهای زیر را پیدا کنید و زیرآنها خط بکشید!

پرسش	معالجه	توجه	تمادی:
ناجور	سالم	پیر	مریض:

این لطیفه دربارهٔ چیست؟

— مریض و داکتر

— شاگرد و معلم

مریض از چی شکایت داشت؟

— از چشم دردی

— از شکم دردی

— از پر خوری

گرگ و پرنده کوچک

پرنده کوچکی از شاخه بی به شاخه بی میپرید، که ناگهان روی گرگی که در پایین درخت خوابیده بود افتید. گرگ از خواب پریده او را گرفت و میخواست پرنده را بخورد. پرنده کوچک التماس کنان گفت: «بگذار بروم . . .»
گرگ گفت: «خیلی خوب، میگذارم بروی به شرط اینکه به من بگویی چرا شما پرنده ها همیشه شاد هستید ولی من همیشه غمگینم؟»
پرنده گفت: «چون من از تو میترسم، مرا آزاد کن تا برایت بگویم. وقتی پرنده آزاد شد، بالای درخت پرید و از آنجا گفت: «تو غمگین هستی چونکه بد خوی هستی و بدی قلب را تیره کرده است. ما خوشحالیم چونکه مهریان هستیم و هرگز کسی را آزار نمیدهیم.»

معناهای لغتهای زیر را پیدا کرده زیرآن خط بکشید!

التماس:	خواهش	فایده	نقص
مهریان:	رحم دل	ضرر	زشت
قلب:	دماغ	دل	سر

این قصه درباره :

— گرگ هوشیار و پرنده بیعقل است

— پرنده هوشیار

— گرگ هوشیار

شما از این درس چی آموختید؟

— بد خلقی

— مهریانی و رفتار نیک

— بی توجهی

گنجشک بال شکسته

بهرام با رفقايش در باغ ميگشت . او در باغ يك گنجشک بال شکسته را ديد که پريده نمی تواند . گنجشک را گرفت و به خانه برد و به پدر خود گفت: «پدر جان ! اين گنجشک پريده نميتواند بالش شکسته است . اگر خانه نمی آوردم او را پشك ميخورد .

بهرام و پدرش بال گنجشک را با تكه پاك بسته کردند . برای چند روز در بين قفس برايش آب و دانه دادند . چند روز بعد بهرام دید ، که گنجشک ميتواند بيرد . دروازه قفس را باز کرد ، گنجشک از قفس بیرون شده پريده و رفت . بهرام و پدرش از پريدين گنجشک خوشحال شدند .

معنا های لغتهای زیر را پیدا کرده زیر آن خط بکشید!

پاك: صفا چتل سیاه

دانه: نشانی خوراک بلندی

رفيق: دهقان آهنگر دوست

اين درس درباره چيست؟

— رحم بر پرنده گان

— انواع پرنده گان

— پرواز پرنده گان

شما از اين درس چي آموختيد؟

— ديدن

— دوستي و همكاری

— ساختن قفس

مکتب

مکتب جای آموختن علم و ادب است . ما هر روز به مکتب میرویم . وقتی که ساعت درسی شروع میشود . داخل صنفهای خود میشویم و به درسهای خود اغاز میکنیم . همین که معلم صاحب به صنف امد با بسیار احترام خود را به رهنماهی های او آماده میسازیم به سخنهای او گوش میدهیم . در مکتب قرآنکریم ، دینیات ، حساب ، خواندن ، نوشت و غیره چیز های مفید را می آموزیم . ما مکتب خود را دوست داریم؛ در پاکی و صفائی آن بسیار کوشش میکنیم .

معنا های لغتهای زیر را پیدا کرده در مقابل آنها بنویسید!

قطار	پاکی	سفیدی	
مدرسه	بی توجهی	یادگرفتن	
بازی	غیرحاضری	شوحی	
بد	تیاری	صنف	
بیکاری	فایده	زحمت کشیدن	
	تبلي	وطن	کوشش:

از این درس چی آموختید؟

--- کتاب و کتابچه خریدن را.

--- نا وقت به مکتب رفتن .

--- در وقت معین به درس حاضر شدن را.

در مکتب چی میخوانیم ؟

---- حساب ---- دینیات

---- قرآنکریم ---- اخبار

---- رنگ آمیزی ---- مجله

مکتب

چشم ما از علم روشن میشود
خار زار از علم گلشن میشود
مکتب ما جای علم و دانش است
کار ما آنجا نوشت و خوانش است
هر که دانشمند شد هرجاییکه هست
میرسد از کار او خوبی به دست

معنا های کلمه های زیر را پیدا کرده زیرآن خط بکشید!

علم:	دانایی،	بیرق	توجه	دارانی
دانشمند:	شخص فهمیده	شاعر	روشن	دانشمند
گلشن:	خارزار	خارزار	تلور	گلشن
دانش:	تیز	فهم	آماده گی	دانش

علم و دانش در زنده گی انسانها چی فایده دارد؟

_____ انسانها را به طرف خواندن و نوشتن سوق میدهد.

_____ انسانها را غالمگالی میسازد.

_____ انسانها را خاموش میسازد.

محل آموزش علم کجاست؟

_____ بازار

_____ منظره ها

_____ مکتب

خروس جنگی

من که به این قشنگی ام سرخ و سفید رنگی ام
یک خروس جنگی ام
قو قو قو قو
ببین ببین تاج سرم ببین ببین بال و پرم
با هنرم با هنرم
قو قو قو قو
دم کشیده در هوا رو بروی پنجره ها
ببین مرا ببین مرا
قو قو قو قو

معناهای لغتهای زیر را دریافت کرده زیرآن خط بکشید!

قرنگی:	غلور	بلندی	زیبایی
هنر:	چالاک	فهمیده گی	پرکار
پنجره:	کلکین	دروازه	جالی

این بیت درباره چیست؟

پرواز خروس _____
رنگ خروس _____
معرفی خروس _____

بالهای خروس چی رنگ است؟

_____ آسمانی و لا جور دی
_____ سرخ و سفید
_____ خاکستری و آبی

زاغ دانا

زاغ از تشنه گی به جان آمده بود. نظرش به یک صراحی آب افتاد وقتی نزدیک صراحی شد دید، که در صراحی آب موجود است، ولی نول زاغ به آن نمیرسید. زاغ بیچاره هرقدرکوشید نتوانست از آن آب بنوشد. ناگهان چاره یی به خاطرش رسید زاغ سنگریزه ها را با نول خود گرفته و در صراحی انداخت دیری نگذشت که آب صراحی بالا آمد و زاغ دانا توانست از آب صراحی بنوشد و حیات خود را حفظ کند.

(احتیاج مادر ایجاد است)

معنا های صحیح این لغتها را دریافت کرده زیرآن خط بکشید!

صراحی:	ظرف گلی	کوزه	چاینک
حفظ:	بی توجهی	نگهداری	امانت
احتیاج:	نظر	فقیر	ضرورت
ایجاد:	جدید	پیدا	به وجود آوردن
کوشید:	کوشش	ضرورت	ایجاد
ناگهان:	ناآرام	ذُفعتاً	بیفکر
حیات:	زنده گی	نفس	تازه گی
چاره:	فکر	هوش	طریقه
данا:	بیزیان	خاموش	هوشیار
سنگریزه:	سنگ فرش	سنگچل	تهداب

هدف این درس چیست؟

_____ پرواز پرنده ها

_____ دانایی زاغ

_____ آب خوردن زاغ

چرا زاغ از جوی آب نخورد؟

_____ آب جوی ناپاک بود.

_____ در کنار جوی شکاری بود.

_____ در جوی آب موجود نبود.

سرود مادر

ای مادر شیرینم ای اختر و پروینم
تو باغ و بهار من ای لاله و نسرينم
من علم و هنرها را از دامان تو چينم
از خنده تو شادم از حزن تو غمگينم
از فيض دعای تو با عزت و تکينم
جنت به قدمهايت در مذهب و در دينم
من نعمت يزدان را بر روی تو ميبينم
تو گنج خدا دادم سر مايه ديرينم

خواهم ز خدا عمرت

من طفلك مسکينم

معناهای لغتهای زیر را پیدا کرده زیرآن خط بکشید!

اختر: آسمان ستاره: آفتاب سرمه: ستاره

پروين: مهتاب ستاره: زمين سرمه: مهتاب

شاد: خفه خوش: پريشان سرمه: خفه

حزن: غمگين بيپروا: بيتوجه سرمه: غمگين

فيض: برکت كامل: سلامت سرمه: برکت

این شعر درباره کیست:

معلم است. ____

مادر است. ____

دکتر است. ____

اطفال محبت زیاد به مادر دارند برای این که:

مادر کالای او را میشوید. ____

از ابتدا تحت تربیه و پرورش مادر است. ____

بستر او را هموار میکند. ____

به زیرقدمهای مادر چی است؟

عزت ____

ترقی ____

جنت ____

چهار مغز و دندان

رستم و خواهرش طرف خانه روان بودند. در راه دخترکی را دیدند که گریه میکرد. رستم از او پرسید: «چرا گریه میکنی؟»

دخترک که اشک از چشمهاش جاری بود گفت: «دندان من درد میکند. رستم هر قدر دخترک راتسلی میداد آرام نشد، آخر رستم همراه خواهرش دخترک را بشفاخانه برداشت. داکتر از دخترک پرسید و دانست که دخترک چهارمغز را با دندانهاش شکستانده است. داکتر دندان او را تداوی کرد و برایش گفت: «دخترم! کوشش کن دیگر با دندانهاست چیز های سخت را میده نکنی و در حفاظت و پاکی دندانهاست باید توجه کنی. «دخترک عهد کرد که بار دیگر با دندانهاش چیز های سخت را میده نکند و دندانهای خود را خوب نگهداری کند.

معناهای لغتهای زیر را پیدا کرده زیرآن خط بکشید!

جاری:	روان	دوام دار	هر روز
تسلى:	دلداری	نرم	
حافظت:	حکایت	حمایت	
پاکی:	صفایی	سرد	
توجه:	شنیدن	گوش کردن	دقت

این درس دربارهٔ چیست؟

— چهار مغز سیاه

— بی احتیاطی

— توجه

شما ازین درس چی آموختید؟

— گریه کردن

— تداوی

— حفاظت دندان

حفیظه و نسیم در خانه

حفیظه و نسیم با هم خواهر و برادر اند. هر دو در کارهای خانه با مادر شان کمک میکنند، وظیفه حفیظه شستن ظرفها و جاروب کردن خانه میباشد. نسیم در ترتیب و تنظیم خانه سهم میگیرد. درآب آوردن و سودای بازار به خانه مادر خود را کمک میکند. حفیظه به بافت و خیاطی علاقهٔ زیاد دارد. او هر وقتی که از کارهای خانه فارغ میشود بافت میکند.

حفیظه و نسیم با هم صمیمی اند. در درسهای خود خیلی کوشش میکنند. مشکلات درسی شان را نزد پدر خود حل میکنند. حفیظه آرزو دارد در آینده داکتر شود و نسیم میخواهد معلم باشد.

معناهای کلمه‌های زیر را پیداکرده زیرآن خط بکشید!

مشکلات :	آسودگی
نمی:	سختی
همکاری	رهنمایی
دیدن	شنیدن
خلاص	نزدیک
صمیمی:	دوستی
فارغ:	دور

هدف این درس چیست؟

انتخاب پیشه

کمک با یکدیگر

حل مشکلات

شما از این درس چی آموختید؟

حصه گرفتن در کارهای خانه

درس خوانی

سودا آوردن

افغانستان

وطن عزیز ما افغانستان یک مملکت کوهستانی بوده دارای کوههای بلند میباشد. افغانستان دارای تپه های سرسیز و دشتهای فراوان است. وطن ما یک سر زمین حاصلخیز است که دارای میوه ها و سبزیهای گوناگون میباشد. چنان که انگور آن در مشرق زمین شهرت دارد. زبانهای ملی افغانستان پشتو و دری میباشد ما وطن خود را دوست داریم.

معناهای لغتهای زیر را پیدا کرده زیر آن خط بکشید!

کوههای زیاد	بلندی	دراز	کوهستانی:
بلندی از خاک و ریگ	ریگزار	زمین خاکی	تپه:
زمین بی آب	دریا	کوهها	دشت:
بی آب	بیشمر	زراعتی	حاصلخیز:
غافل	مشهور	کوشش	شهرت:
قریه	منطقه	د	سرزمین:

این درس دربارهٔ چیست؟

انسان دوستی —

وطن دوستی —

نهالشانی —

. وظیفهٔ ما در برابر وطن چیست؟

_____ حفاظت و حمایت از وطن

_____ سفر کردن به شهرها

_____ دیدن کوهها

خانه‌های خالی را با کلمه‌های داخل چوکات پر کنید!

دشت‌های، کوه‌های، شرق، تپه‌ها

افغانستان دارای _____ بلند، _____ زیاد و میوه‌هایی مثل انگور و انار
میباشد. _____ و دریا‌های پر آب دارد که در _____ از شهرت فراوان
بر خوردار‌اند.

آزادی

زلی یک پرنده زیبا را در قفس انداخته بود، آب و دانه برایش میداد؛ ولی پرنده همیشه غمگین بود.

یک روز مامای زلی به خانه شان مهمان بود. زلی قفس را پیش ماما می خود آورد و گفت: « ماما جان این پرنده را چند روز قبل گرفته ام و هر روز برایش آب و دانه میدهم اما همیشه غمگین است. » ماما برایش گفت: « فرزندم! این پرنده میخواهد با پرنده های دیگر به باغها برود و آزاد زنده گی کند. » زلی با شنیدن گفته های ماما می خود پرنده را آزاد کرد.

معنا های صحیح لغتهای زیر را پیدا کنید!
زیبا: روشن تازه قشنگ
غمگین: خفه خوشحال خندان
آزاد: در بازار در خانه رها

این درس درباره چیست؟

غمگین —
آزادی —
سفر —

شما از این درس چی آموختید؟
احترام به حقوق دیگران —
قصه ماما زلی —
گرفتن پرنده —

سبزیهای تازه

در بهار سبزیهای تازه زیاد میباشد. خوردن سبزیهای تازه بسیار فایده دارد. سبزیها پخته و خام خورده میشوند. سبزی پالک، شلغم، بادنجان، کدو، پخته خورده میشوند و پیاز گندنه، کاهو، ملی، زردک، بادرنگ و تره هم پخته و هم خام خورده میشوند.

سبزی را اول خوب شسته و باز پخته میکنند. سبزیهای که خام خورده میشوند، پیش از خوردن باید خوب شسته شوند. چرا که امکان دارد در بین پوست آنها مکروبهایی وجود داشته باشد که سبب مریضیها میگردند.

معناهای لغتها زیر را پیداکرده زیرآن خط بکشید!

پاشیدن	صرف	ذخیره
بیفایده	موجود	ضررناک

این درس درباره چیست؟

میوه ها _____

سبزیها _____

غذا _____

از این درس چی آموختید؟

کاشتن سبزیها _____

خوردن سبزیها _____

نگهداری سبزیها _____

صنف دوم

دربی

ساخته‌مان گرامری:

در جمله های زیر خانه های خالی را تکمیل کنید!

شما <u>مکتب</u> میرویید؟	مثال: <u>تو</u> مکتب میروی؟
— درس میخوانیم.	— درس میخوانم.
— بازار رفتند.	— بازار رفت.
— با پدر خود کار میکنیم.	— با پدرم کار میکنم.
— نان میخورید؟	— نان میخوری؟

کلمه های مناسب را از داخل چوکات در جایهای خالی بنویسید!

آدم، رفتیم، خوردید، آورد، میکنیم، میخوانند

- مثال: من از مکتب آدم.
ما خانه ____.
احمد آب ____.
شما نان ____؟
نجیبه و زرمه‌نه در صنف دوم درس ____.
ما با پدر و مادر خود همکاری ____.

کلمه های داخل چوکات را در خانه خالی های جمله های زیر بنویسید!

صف

فرض،

شیرین،

خوب،

پاک،

مثال: کتاب احمد پاک است.

شریفه معلم _____ است.

انار _____ است.

حج _____ است.

آسمان _____ است.

جایهای خالی جمله ها را با کلمه های داخل چوکات پر کنید!

تابستان

وقت،

امروز،

دیروز،

مثال: من صبح وقت نماز میخوانم:

محمد _____ مکتب نرفته است.

زرمینه _____ بازار رفته بود.

من در _____ کابل رفتہ بودم.

هر مسلمان صبح _____ از خواب میخیزد.

کلمه های داخل چوکات را در خانه خالی های جمله های زیر بنویسید!

مکتب، میز، ده، افغانستان

مثال: او مکتب آمد.

شریفه در _____ است.

او بالای _____ نشست.

وحیده از _____ است.

آنها در _____ هستند.

کلمه های داخل چوکات را در جا های خالی جمله های زیر بنویسید:

آهنگر ها، نجار ها، میز ها

نجار میز میسازد.

_____ میز میسازند.

آهنگر افزار کار میسازد.

_____ افزار کار میسازند.

این میز است.

آنها _____ اند.

کلمه های داخل چوکات را در خانه های خالی جمله های زیر بنویسید!

میسازند، اند، ساختند

ابراهیم (ع) خانه کعبه را ساخت.

ابراهیم (ع) و اسماعیل (ع) خانه کعبه را _____.

معمار مکتب میسازد.

معمار ها مکتب و خانه _____.

معمار یک فرد زحمتکش است.

معمار ها افراد زحمتکش _____.

در جمله های زیر خانه های خالی را پر کنید!

مثال: تو مکتب میروی؟

..... درس میخوانم.

..... بازار رفت.

..... با پدر کار میکنم.

..... نان میخوری؟

..... درس میخوانیم.

..... بازار رفته.

..... با پدر خود کار میکینم.

..... نان میخورید؟

جمع هر کلمه را پیدا کرده در زیر آن بنویسید!
مورچه رنگ سیاه دارد.
_____ رنگ سیاه دارند.

هر پرنده به هوا پرواز میکند.
_____ به هوا پرواز میکنند.

زاغ لانه^۱ خود را بالای درخت بلند میسازد.
لانه های خود را بالای درختان بلند میسازند.

مفرد هر کلمه را پیدا کرده در زیر آن بنویسید!
ترانه های بهار دلچسب اند.
_____ بهار دلچسب است.

آشیانه های مرغان بالای درختان اند.
مرغان بالای درختان است.

گلهای گلاب رنگ زیبا دارند.
_____ رنگ زیبا دارد.

خانه های خالی را با کلمه های داده شده مناسب آن پر کنید!

ما هر روز مکتب _____.	(میرویم)
نفیسه دیروز کار خانگی خود را _____.	(نوشت)
حمیده در صنف دوم درس _____.	(میخواند)
شکریه سال گذشته همصنفی من _____.	(بود)

جمله ها را بدقت خوانده و لغتهای داخل چوکات را در خانه های خالی بنویسید!

آنها

شما،

من،

ما،

او،

اسپ سوار هستید.

اسپ سوران اند.

بز را از میدان گرفت.

مسابقه را بردیم.

بزکشی را خوش دارم.

خانه های خالی جمله ها را با کلمه های داخل چوکات پر کنید!

دادند، کرد، میکرد، دید، میکردند

بهرام در باغ گردش.

بهرام و رفقایش در باغ گردش.

او گنجشک را در باغ.

بهرام بال گنجشک را بسته.

آنها برای گنجشک آب و دانه.

جمله های داخل چوکات را در خانه های خالی جمله های زیر استعمال کنید.

سفید، مهریان، پاک، خوب، سرخ

دندانهای زلی است.

او دندانهای دارد.

رستم پسر است.

رستم و خواهرش اند.

او کالای میپوشد.

خانه های خالی جمله های زیر را با کلمه های داخل چوکات پر کنید.

او، آنها، ایشان، من، ما، او

ظرفها را میشویم.
با مادر شان کمک میکنند.
آب میآورد.
خانه را پاک و منظم میکنند.
میخواهد داکتر شود.
با پدر درس میخوانیم.

جمله های ذیل را با کلمه های داخل چوکات تکمیل کنید!

پخته، خوب، تازه، خام، مفید

خوردن سبزیهای فایده دارد.
ما سبزیها را و میخوریم.
سبزی را اول شسته و بعد پخته میکنیم.
آب سبزیها برای صحت است.

صفحه دوم

دری

املا

صحیحترین کلمه ها را در خانه های خالی بنویسید!

- در اطراف خانه ما _____ ها زیاد اند.
 (همسایه همسایه)
- شریف _____ من است.
 (دوست دوست)
- برادرم در _____ است.
 (سفر سفر)
- من با همصنفیان خود _____ هستم.
 (سمیمی صمیمی)
- با برادر خود _____ دارم.
 (محبت مبت)

صحیحترین کلمه ها را در خانه های خالی بنویسید!

- نزد داکتر رفت. _____
 (مریز، مریض)
- نان _____ را نخورید. _____
 (سوخته سخته)
- داکتر از مریض _____.
 (پرسید پرسید)
- اول چشمهاي خود را _____.
 (طداوي تداوي)

بهتر

صحیحترین کلمه ها را در خانه های خالی بنویسید!

- رنگ خون _____.
 (صرخ، سرخ)
- برف رنگ _____.
 (سفید، صفید)
- خروس _____.
 (تاز، تاج)
- صبح آذان میدهد. _____.
 (خروس، خروص)

صحیحترین کلمه ها را در خانه های خالی بگذارید!

(نظر)	(نذر، سراحی)	زاغ به طرف آب افتاد.
(پکر)	(فکر، زاغ چاره بی رسید.	یک پراز آب را دید.
(هیات)	(حیات، خود را حفظ کرد.	زاغ با نوشیدن آب
(احتیاج)	(احتیاج، مادر ایجاد است.	گل لاله
(سرخ)	(صرخ، فصل اول سال است.	است.
(بحار)	(بهار، من علم و را از مکتب می آموزم.	فصل اول سال است.
(هنر)	(حنر، علم هر فرد است.	من علم و را از مکتب می آموزم.
(سرمایه)	(سرمایه، رهنمایی ماست.	علم هر فرد است.
(مزہب)	(مزہب، رهنمایی ماست.	من علم و را از مکتب می آموزم.

در خانه های خالی جمله ها و لغتهای مناسب آن را استعمال کنید!

(تسلى)	(تصلى، خواهرم گریه میکرد برایش دادم.
(حافظت)	(حافظت، من از خانه خود میکنم.
(توجه)	(توجه، احمد در کارهای خود میکند.

کلمه های صحیح را در خانه های خالی جمله های زیر بنویسید!

(حفیظه)	(حفیظه، خواهر نسیم است.
(وذیفه)	(وذیفه، او ترتیب و تنظیم خانه است.
(خیاطی)	(خیاطی، او به بافت و علاقه زیاد دارد.
(دакطر)	(دакتر، آنها میخواهند در آینده شوند.

صنف دوم

دربی

انشاء

خانه های خالی را با کلمه های زیر پر کنید.

کتابها

صنف، شاگردان، چوکیها، میز، چوکی،

من در صنف دوم درس میخوانم. _____ ما روشن است.

در صنف ما _____ زیاد است. _____ من دو نفریست. چوکی _____ و _____ خودرا بسیار خوب نگهداری میکنیم.

جمله های زیر را با کلمه های داخل چوکات تکمیل کنید!

قصه، رحمت، سازد، کار، افزار

نجار

میخرد ز آهنگر این _____ را.

روز ها تا شام میباشد به _____.

بشنو از من _____ نجار را.

او هم کوچ بازودار را.

میکشد او _____ بسیار را.

جايهای خالي جمله ها از کلمه های داخل چوکات پر کنید!

خورد، آشيانه، خانه، آفتاب، پاك

خانه ما

پرنده ها دانه را به ____ خود ميبرند.

خانه^۱ مورچه گان بسيار ____ است.

ما ____ خود را دوست داريم.

خانه^۲ حبيبه ____ است.

كلكين خانه ما طرف ____ است.

دوست خوب

خانه های خالی را با کلمه های داخل چوکات پر کنيد!

كتاب، زيان، دوست، سخن، ميگويد

كتاب بهترین ____ است.

كتاب همراه شما ____ ميزند. و شما همراه او سخن ____.

كتاب دوستيست که سخن ميگويد اما ____ ندارد.

من دوست دارم ____ را.

سپورت ملی

با استفاده از کلمه های داده شده خانه های خالی جمله های زیر را پرکنید!

میدان بزکشی، منطقه، مناطق شمالی، دایره حلال

بازی بزکشی در _____ افغانستان رواج دارد.

اکثر مردم این _____ اسپ سوار اند.

اسپ سواران در _____ جمع میشوند.

اسپ سواران بز را از _____ میبردارند.

کلمات داخل چوکات را در خانه های خالی جمله های زیر بگذارید!

خانه، همسایه، مکتب، آب

همسایه؛ ما

ما _____ های خود را دوست داریم.

پروانه پهلوی _____ ما زنده گی میکند.

من و پروانه یکجا _____ میرویم.

برادرم برای همسایه ما _____ میآورد.

از کلمه های نا مرتب جمله بسازید!

خورده ام، نان، سوخته، من
کن، چشمهای، خود، را، تداوی

خانه های خالی را با کلمه های زیر پر کنید!

بزرگان، کمک، نیک، خوب، انسان

اخلاق نیک

اخلاق _____ عبارت از راستکاری، احترام به _____، مهریانی به
کودکان، _____ به مردم وغیره کار های _____ میباشد. قدر وعزت
را زیاد میسازد.

خانه های خالی را با کلمه های داخل چوکات پر کنید.

غمگین، قفس، درختان، پرواز، آشیان

پرنده

کبوتر اسد _____ کرد.

او یک پرنده دیگر را در _____ انداخته است.

پرنده او بسیار _____ است؛

پرنده ها بالای _____ آشیانه میسازند.

در _____ پرنده ها دست نزنیم.

خانه های خالی را با کلمه های داخل چوکات تکمیل کنید!

عالم

سرمایه،

علم، بخش،

علم

علم _____ زندگی هر اجتماع است.

هر فرد به آموزش _____ ضرورت دارد.

هر دانشمند _____ است.

علم _____ های متعدد دارد.

خانه های خالی را با کلمه های داخل چوکات پر کنید!

تاج، قشنگی، جنگی، پرنده، شب

ستایش

من به این _____ ام.

من خروس _____ ام.

به سرم _____ بلند دارم.

در بین _____ ها مغروفم.

هر _____ چندین بار آواز میکشم.

خانه های خالی جمله های ذیل را با کلمه های داخل چوکات پر کنید!

فرض شبها، دامان، آموزگار، مادر،

مادر مهریان

ما علم و هنر را از _____ مادر می آموزیم.
دعای _____ سبب عزت و تمکین ما میگردد.
مادر _____ را با من بیدار بوده است.
اولین _____ من، مادر من است.
احترام مادر بالای هر فرزند _____ است.

جمله های زیر را بخوانید و جا های خالی آنرا را با کلمه های داخل چوکات پر کنید!

وطن، کوشش، مادر، آب و هوای

وطن

_____ جاییست، که اجداد ما در آن زنده گی کرده اند. وطن حیثیت _____ را به ما دارد. ما از _____ وطن استفاده میکنیم و هر کس باید درآبادی وطن خود کند. _____

جمله های زیر را با کلمه های داخل چوکات تکمیل کنید!

وظایف، برای، ساختن، مستقل

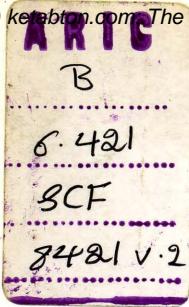
استقلال

آزادی ————— هر انسان ضروریست. انسانها، حیوانات و پرندۀ ها باید آزاد و ————— زنده گی کنند. تا بتوانند در انجام ————— خویش مثل ————— خانه و آشیانه آزاد باشند.

خانه های خالی را با کلمه های داخل چوکات پر کنید!

اسهال، بین، شسته، مرض، مکروبها

سبزیهای را که خام خورده میشود باید اول خوب ————— و بعد بخوریم چرا که در ————— پوست آنها ————— وجود دارد، که سبب ————— های پیچش و ————— میگردند.

unicef

**Save the
Children**

**Supported and coordinated by UNICEF and
Save the Children (USA)**

Printed at Intol Printing and Packaging

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library